

Årsplan

2023/2024

Gryllefjord Barnehage

Godkjent av SU i Gryllefjord barnehage den 13.06.2023

Innhold

Innledning	3
Om barnehagen	3
Formål og innhold	4
Omsorg.....	4
Lek	5
Danning	6
Læring	7
Vennskap og fellesskap.....	8
Kommunikasjon og språk	9
Samarbeid.....	10
Foreldresamarbeid	10
Tilvenning.....	10
Eksternt samarbeid.....	12
Pedagogisk virksomhet.....	12
Barnehagens pedagogiske virksomhet	12
Medvirkning	14
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte	14
Digital praksis	15
Progresjonsplan for fagområdene.....	16
Kommunale satsingsområder	23
1. Inkluderende barnehagemiljø	23
2. Helsefremmende oppvekst – HOPP.....	24
Planleggingsdager	26
Sommerstengt barnehage.....	26
Kildehenvisning.....	27

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder. Våre satsingsområder er:

1. HOPP - helsefremmende oppvekst.

HOPP ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barnas psykiske helse og fysisk aktivitet.

2. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Om barnehagen

Gryllefjord barnehage ligger i Gryllefjord på vest siden av Senja og var opprinnelig bygget som en bedriftsbarnehage i 1989, der bedriftene var inne med penger til byggingen av barnehagen og hadde satt av plasser i barnehagen til sin bedrift. Barnehagen var i mange år en del av Gryllefjord oppvekstsenter, der rektor på skolen også fungerte som styrer i barnehagen. Siden 1. januar 2019 har Gryllefjord barnehage vært selvstendig virksomhet med egen styrer. Gryllefjord barnehage er i dag en kommunal barnehage og drives som en tradisjonell avdelingsbarnehage.

I barnehagen vår har vi to avdelinger, og 36 plasser, Tuss som er for barn i alderen 0-3 år og Troll som er for barn 3-6 år. Vi synes det er mest hensiktsmessig å dele barna inn i aldersgrupper, slik at det pedagogiske arbeidet på avdelingene blir best mulig tilpasset etter barnas alder.

I vår barnehage har vi fin natur utenfor, i umiddelbar nærhet, med fjell, fjorder og naturen rett utenfor barnehageporten. Vi har grillhytte og fotballbane i gangavstand og vi bruker basseng og gymsal på skolen, som ligger vegg i vegg med barnehagen.

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg

Våre tiltak for å oppnå dette:

- I vår barnehage skal vi være nærværende og engasjerte voksne
- Være lydhøre og se hvert enkelt barn og dets behov
- Personaljobbing i forhold til bevisstgjøring av egne roller
- Grensesetting og hvordan vi skal være med hverandre i barnehagen og fokus på hvilke rammer som er akseptable i samspill med andre
- Sette søkelys på egne og andres følelser og utvikle empati og omsorg for hverandre

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- organisere rom, tid, og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Voksne tilrettelegger for frilek på morgenen, i utetiden og på ettermiddagen
- Organisere lekegrupper og jobbe for at lekerommene og avdelingen ser innbydende ut for barn
- Tilrettelegge for planlagt lek, aktiviteter og spill og være deltakende
- Tilrettelegge, delta og være støttende i leken for å utvikle lekekompetanse
- Være oppmuntrende og støttende i forhold til de som faller utenfor i leken
- Gi barna felles opplevelser ute og inne som kan videreutvikles

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Lydhøre og lyttende voksne som tar seg tid
- Følge opp og engasjere seg i barns fokus og interesser
- Å ha opplevelsene i fokus, ikke målet
- La barn ta del i valg i hverdagen og bli selvstendig. For eksempel bestemme hva de vil leke med, sanger i hverdagssituasjoner, måltider, uteaktiviteter og erfaring under påkledning
- Gi barna alternativer å velge mellom. Slik at det skal gjøre valgene lettere og for at det skal være praktisk mulig for personalet å gjennomføre dette
- Gi barna begrunnelser som de kan forstå, å ikke bare si nei
- La barna få bestemmelsesrett etter alder, der førskolebarna får mer egne valg enn de mindre barna

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Opptre anerkjennende i forhold til barns læring
- Undre oss sammen om hverdagslige situasjoner og tema.
- Bruke vår kunnskap og kreativitet for å vekke interesse for nye ting
- Veilede og oppmuntre barna til å lære og til å gjøre ting selv, slik at de kan bli selvstendige
- Læring skjer hele tiden. For eksempel i samlinger, på tur, aktiviteter i gymsalen, måltider, garderobesituasjoner, stell og i den frie leken.
- Vi løfter frem og utforsker det barnet har interesse for. For eksempel ulike opplevelser i hverdagssituasjoner

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gi alle barn gode forutsetninger for å fungere godt sammen med andre, og gi barn tidlig erfaring med jevnaldrende
- Gjøre barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av nytt vennskap.
- Utvikle evnen til å samhandle med andre i ulike situasjoner.
- Gi barna en hverdag preget av gode følelsesmessige opplevelser.
- Vi i personalet må vise at vi bryr oss når barna snakker til oss og vi må svare ordentlig på det barna lurer på.
- Personalet er rollemodeller og bidrar med sin egen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheter.
- Personalet må støtte barna i å sette egne grenser og samtidig respektere andres grenser for å finne gode løsninger i konfliktsituasjoner.
- Bruke Mobbepplanen for å forebygge trakassering og mobbing, og bruke barnesamtaler aktivt.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon- og språkutvikling, samt fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tilby et mangfold av bøker, sanger, rim og regler, bilder og film
- Bruke språket på en måte som gir barna mulighet til å oppleve spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- Leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytmer, lyder og ord
- Personalet skal være seg bevisst på at de er har en rolle som språklige forbilder for barn.
- Musikkstunder i barnehagen både med og uten instrumenter
- Dramatisering, bordteater og dans

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennomføre møter med SU.
- Foreldremøter, høst og vår.
- Foreldresamtaler.
- Foreldreundersøkelser annen hvert år

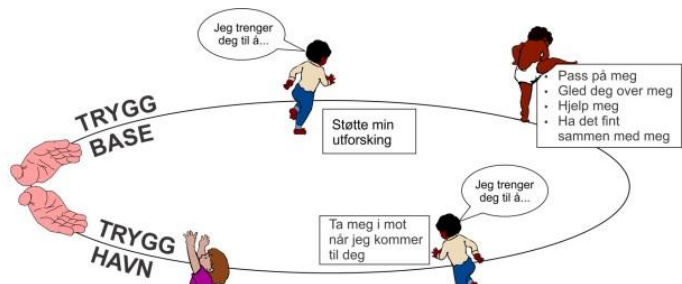
Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghets sirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen og alle som arbeider med barn ønsker at overgangen fra hjemmet til barnehagen skal være preget av trygghet og være best mulig for barnet og foreldrene. Barnehagen ønsker å samarbeide med foreldrene og legge til

rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen. Vi jobber mye med gode, trygge relasjoner.

Vi har i vår barnehage utarbeidet et velkommen- skjema som foreldrene får i posten når deres barn har fått plass i barnehagen. Der står det å bla hvilken avdeling barnet skal starte på, dato og klokkeslett for den første dagen og hvem av de voksne på avdelingen som har tilvenningen på barnet. På velkommen-arket står det litt om hvordan tilvenningen skal skje og de første dagene i barnehagen, litt praktiske opplysninger og litt om samarbeid. Tilvenningen av nye barn består som oftest av tilvenning som kan vare i 2 uker, der uke 2 består av kortere dager for barnet, men her blir individuelle hensyn lagt til grunn, slik at denne overgangen skal være best mulig for alle som er involvert. Barnet får en trygg voksen i tilvenningen, som har hovedansvaret for at barnet og foreldrene får tett oppfølging den første tiden. Dette gir barnet tid og rom for å bli kjent, trygg, etablere relasjoner og knytte seg til voksne og andre barn.

Startsamtaler: Vi tilbyr startsamtaler til foreldre som har barn som nettopp har begynt i barnehagen. Dette er en samtale, der foreldrene får snakke om sitt barn til personalet i barnehagen. Slik kan vi raskere bli kjent med, forstå og ivareta barnet på en trygg og god måte.

Overganger innad i barnehagen

Vi er en liten barnehage med bare 2 avdelinger, vi har sammenslåtte avdelinger ved lite barn i barnehagen, høytider og ferier. Vi er også sammen ute hver dag i utetiden. Vi har et ønske om at barna som går i vår barnehagen skal vite hvem alle voksne og barna i barnehagen er. Når et barn skal starte på ny avdeling, prater vi en del om temaet i forkant, vi går en del på besøk på avdelingen, og har en trygg voksen med, vi kan være med på samling, lek, måltid eller aktivitet. Dersom det er mulig, ser vi det slik i barnehagen at det er bedre at flere barn får starte på ny avdeling samtidig, på den måten er de flere som er ny sammen.

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

[Plan for overgang barnehage-skole](#)

Foreldre som har skolestarter vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

En av barnehagens oppgaver er å gjøre overgangen fra barnehagen til skolen så positiv og trygg som mulig. Forberedelsene starter i barnehagen blant annet med skoleforberedende aktiviteter, og et godt samarbeid med skolen. Vi har førskoleklubb en gang pr uke. Planen for hva vi skal jobbe med i førskolegruppa står i månedsplanen og sendes ut til foreldrene. Førskolebarna har også 3 dager som de er på skolen før de slutter i barnehagen.

Den siste foreldresamtalen for førskoleforeldrene i barnehagen er utfyllingen av et overgangsskjema som skal følge barnet på skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn til skolen, så da blir det foreldrene selv som bestemmer hva som skal stå om deres barn på overgangsskjemaet. Senja kommune har en egen plan for overgangen fra barnehage til skole.

Vi har et ansvar her i barnehagen for at barna har noe i «ryggsekken» fra barnehagen, når de starter på skolen.

- På/avkledning

- Toalett/hygiene- tørke/vaske seg selv.
- Kollektive beskjeder(motta)
- Kunne farger
- Sosialt fellesskap
- Blyantgrep

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker EBBA som analyseverktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid. [EBBA](#)
- Foreldreundersøkelse annen hvert år.

Ifølge rammeplanen vil dokumentasjon gi foreldrene, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. Det vil videre si for Gryllefjord barnehage at de ulike formene for dokumentasjon som vi har gir grunnlag for refleksjon over barnehagens verdigrunnlag og oppgaver, og barnehagen som arena for barns lek, læring og utvikling. Vi vet at dette arbeidet er viktig i forhold til barnehagens utvikling. God planlegging skal bidra til en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser, samt nærmiljø og naturområder.

Planleggingen blir basert på kunnskap om barns utvikling og læring, observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

I barnehagen har vi ulike former for dokumentasjon:

Årsplanen

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan.

I Gryllefjord barnehage har vi i tillegg til årsplanen et hefte med opplysninger til foreldrene og hver avdeling har utarbeidet en avdelingsplan. Hver avdeling utarbeider også månedsplaner og ukeplaner ut fra årsplanen og avdelingshjulet.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, lek, danning og læring for å sikre barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

En årsplan har en rekke funksjoner.

- Arbeidsverktøy for personalet for å styre barnehagen i en uttalt retning. Ut ifra årsplanen lager vi, avdelingsplaner, månedsplaner og ukeplaner på Visma som sier mer grundig om hva som gjøres i barnehagen til enhver tid.
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.
- Foreldrenes mulighet til å kunne påvirke barnehagens innhold, gjennom forelderrådet.
- Informasjon om barnehagens pedagogiske innhold til eiere, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Vurdering

Barnehagens arbeid skal vurderes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer og planer. Vi evaluerer hver måned, i tillegg evaluerer vi fester/ tradisjoner og andre aktiviteter jevnlig. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalet er involvert i for å lære av prosesser og utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Barnehagen pålegges gjennom rammeplanen å vurdere barnehagens pedagogiske arbeid. Underveis må vi vurdere om vi har nådd de mål vi har satt oss. Får barnet det utbytte av oppholdet som vi hadde tenkt oss? Blir vi ansatte i barnehagen bedre og mer bevisst? Observasjon og vurdering gjøres fortløpende gjennom hele barnehageåret. En mer systematisk vurdering tas opp på personalmøter. Personalet vurderer på ulike måter: Egne skjema, diskusjoner, Grunnlaget for vurderingen er hvordan planer og systemer fungerer. Observasjon av barna og barnegrupper vil også være grunnlag for vurdering.

Visma flyt barnehage

På <https://barnehage.visma.no/senja> finner dere bilder, månedsplaner, ukeplaner og annen relevant informasjon som angår det enkelte barn, personalet og barnehagen. Årsplanen, med opplysninger til foreldrene og avdelingsplan blir også lagt ut på Visma. Der kan foreldrene lese den, eller laste den ned/skrive den ut.

Dagsrapport

På whiteboardtavla eller på Visma skriver vi en kort rapport om hva vi har gjort i barnehagen, har det skjedd noe spesielt, har vi gjort noe morsomt eller har vi spist noe ekstra til lunsj.

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal oppmuntre barna til å gi uttrykk for sine tanker og meninger i barnehagens hverdag
- Vi må støtte barna til å undre seg og stille spørsmål
- Vi må tolke barns språk sin kroppsholdning, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk for at de skal kunne utøve sin medvirkning i barnehagehverdagen.
- Det må gis rom for ulike barns ulike perspektiv og vise respekt for deres intensjoner og opplevelsesverden
- Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet og mellom personalet og foreldrene
- Vi har samtaler med barnegruppen hver dag i samlingsstund, der barna er med på å sette opp dagen.
- Uformelle samtaler gjennom hele dagen

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Samisk kultur i barnehagen

Uansett om det er samiske barn eller ikke i vår barnehage, skal barnehagen synliggjøre samisk kultur.

Personalet skal:

- ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold
- Gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Samisk uke i forbindelse med samenes nasjonaldag
- Samiske eventyr med konkrete
- Samisk musikk, joik og rytmer
- Samisk kultur, bilder, film, mat og klær.
- De åtte årstidene fra snakkepakken
- Være bevisst at den samiske kulturen ligger tett opp til den nordnorske kulturen

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttryksformer.
- delta i barnas mediebruk.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi ønsker å bruke digitale verktøy slik at vi bidrar til at barna får leke, være kreativ og at det skjer læring, og utjevner sosiale forskjeller.
- Bruke digitale verktøy som en støtte til barns læringsprosesser
- Være aktiv sammen med barna og delta i barns mediebruk
- Legge til rette for at barn skal kunne utforske og undre seg
- Utøve digital dømmekraft i samarbeid med foreldrene
- I vår barnehage har vi ipad og prosjektor som vi ønsker å bruke i samlinger, musikkstund, temabasert arbeid, trening og filmstund.

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst		
<p>Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.</p>		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrepsinnlæring for alle. • Parallelek i barnegruppa. • Spill, sang og regellek • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn med bruk av enkle begreper, og støtte de i å bruke sitt morsmål. • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. • Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler. • Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjonshåndtering. • Spill og regellek 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagspråk. • Bruke språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • La tall og alfabet bli en del av barnehagedagen. • Preposisjoner og plassering • Fortelle og gjenfortelle. • Lære å hevde sine meninger, lytte til andre og turtaking. • Faste førskolegrupper for de eldste barna. • Spill og regellek.
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser hver dag. • Fabulerer og leker med språket. • Sang- og bevegelsesleker, rim og rytmer. • Høytlesning/lydbøker • Bruker bøker og konkrete • Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna. • Oppmuntre til å snakke i plenum. • Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. • Språkverktøy: <i>Steg for steg, Språkkista og Snakkepakken.</i> • Digitale verktøy for språkinnlæring • Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen. • Gjenkjenne og øve på eget navn. 		

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Glede av å være ute i naturen. • Øve seg på grov- og finmotorikk. • Lære elementær god hygiene. • Barna får øve på av- og påkledning. • Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold med varierte smaksopplevelser. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Bli glad i og fortrolig med sin egen kropp til tross ulikheter. • Glede over å være ute i all slags vær. • Øve på å velge pålegg og smøre maten selv. • Lære mer om matproduksjon • Vi har fokus på hygiene og renslighet. • Lære om bakterier og vanlige sykdommer. • Mer selvstendig med toalettbesøk og av- og påkledning. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreføre motoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter. • Stole på sin egen kropp og utfordre grenser. • Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse • Mer forståelse av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig. • Bli mer selvstendig i hverdagsrutiner. • Få en forståelse av livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat

Hvordan:

- Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinke, hoppe med samlede ben, og lære å huske/gi fart selv. La barna gå i ulendt terreng ute, og prøve å klatre.
- Anerkjenne barns motoriske grov- og finmotoriske mestring.
- Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som øver på finmotorikk.
- Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne
- Øve på å være selvstendig ved måltider.
- Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning.
- Lære å kle seg selv, avpasset værforbehold.
- Temajobb om *Kroppen*; der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp.
- God oppstart og lang tilvenningstid til høsten der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap som gjennomgående tema.
- Barna skal få delta i planlegging og matlaging.
- *Snakkemedbarn.no*, og «Jeg vet» på Salaby gjennom Bufdir.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttryksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel fargelære. • Se og lese i bøker • Bevegelsessanger og rytmer. • Få kjennskap til ulike formingsmateriell 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mer finmotoriske aktiviteter i forming. • Rollelek og utkledning • Konstruksjonsleker • Enkel fargelære. • Samkoble farger og fargenavn. • Kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. • Utvide repertoar innenfor musikk, kunst og kultur. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanger med flere vers, lytte til musikk • Eventyr, drama og musikk • Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama • Finmotorikk i tegning, maling og forming • Avansert rollelek • Kunne alle farger, lage systemer, mønster og blande farger • Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Hvordan:

- Barna skal få uttrykke seg gjennom ulike estetiske virkemidler.
- Barna får kjennskap til rytmer og instrument.
- Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning.
- Bordteater, flanellograf og utkledning.
- Kunstutstilling i barnehagen.
- Delta på kulturopplevelser.
- Formingsaktiviteter med ulikt materiell.
- Månedstema; eventyr, drama og musikk, der vi har fokus på kulturformidling og estetiske uttrykksmåter.
- Personalet skal aktivt jobbe for et lærerikt samarbeid med flerkulturelle, flerspråklige og utenlandske familier.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none">• Enkel begrepslære om natur• Bruke sansene i lek	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv.• Oppleve nærmiljøet• Teknologi blir læring• Lære om naturvern.• Sansene våre	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Se sammenhenger mellom dyr og mennesker.• Bruke naturen som læringsarena• Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter.• Benytte teknologi for å lære mer om natur.• Se betydningen av naturvern• Sansene våre

Hvordan:

- Utforske naturen og nærmiljøet; «Småfotan.i Midt-Troms».
- Tema i barnehagen om dyr og planteliv.
- Eksperimentere med ulike naturmaterialer gjennom estetiske aktiviteter.
- Digitale verktøy sammen med barna.
- Grov- og finmotoriske aktiviteter i all slags vær, hele året.
- Tema om Natur og miljø.
- Miljøvern, gjenbruk og matsvinn
 - Blekkulf
 - Vår
 - Planter
 - Universet
 - Solsystemet

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none">• Lære om tall• Bli kjent med enkle geometriske figurer.• Begrepslære• Former, symboler, tall og alfabet synlig for barna på avdelingene	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Lære om tall.• Lære mer om geometriske figurer.• Utforske mønster og former• Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter• Begreper• Preposisjoner• Enkel bruk av digitale verktøy	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene• Kjenne til bokstaver og tall• Kjenne igjen tallsymbol (terning)• Tidsbegreper: i går, i morgen, osv.• Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem• Bli kjent med tallremse opp til 20• Forstå sammenhengen mellom tall og mengder• Størrelser; Vekt og lengder
Hvordan: <ul style="list-style-type: none">• Bruke tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute.• Synge sanger, regler, rim og eventyr med tall.• Spill og regellek.• Jobbe med preposisjoner ut fra alder og forutsetning.• Digitale verktøy; Bee-bot (programmering), nettbrett og kamera.• Lek med forming og konstruksjon.• Sortere, veie og måle• Bruke ulike former og figurer		

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehageloven § 1.

- Respekt for menneskeverdet og naturen
- Åndsfrihet
- Nestekjærlighet
- Tilgivelse
- Likeverd
- Solidaritet

1-2 år

3-4 år

5-6 år

Hva:

- «Alt vi vil at andre skal gjøre mot oss, skal også vi gjøre mot dem»
- Utvikle evne til å vise respekt, omsorg og empati for hverandre.
- Bli kjent med ulike religioner, kulturer og tradisjoner.
- Gjenkjenne følelser hos andre
- Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre.
- Medbestemme og ta egne valg ut fra alder og forutsetninger.
- Problemløsning og selvstendig tenking
- Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål (natur, liv og død).
- Motvirke mobbing og krenking av barn i barnehagen.

Hvordan:

- Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser.
- Utvikle forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter.
- «Steg for steg» i hverdagen.
- Tema i barnehagen der mangfold og samspill står i fokus. Vennskap og relasjonsbygging.
- Feire jul og påske i barnehagen med tradisjonsrike aktiviteter.
- Markere sentrale høytider i andre representerte kulturer i barnehagen.
- Utforske og under seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna.
- Internasjonal måned der vi har fokus mangfold gjennom;
 - Internasjonal mat, land og kulturer.
 - Musikk, kunst og dans.
 - Familieformer

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet i og rundt barnehagen • Vi lærer å hjelpe hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Ta vare på hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. • Grunnleggende forståelse om vårt samfunn og nærområde. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Demokratiske prinsipper, medbestemmelse • Hvor bor vi? • Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker • Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon. • Viktige merkedager barna bør ha kjennskap til. • Få kjennskap til skole i nærområdet.
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø, konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap. • Gå turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring. • «BlimE»- NRK Super • Lekegrupper på tvers av avdelinger i barnehagen. • Blålys-måned der vi jobber med å bli kjent med utrykningsetatene og trafiksikkerhet. • Besøke nødteater i nærområdet. • Vennebyen • «Bli med heim» – NRK Super 		

Kommunale satsingsområder

1. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

For barnehagene i Senja kommune betyr dette, alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen. Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Barnehageloven og Rammeplanen.• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">• Alle barn skal oppleve og høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen• Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn• Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">• Personalet skal være deltakende i leken inne og ute• Personalet skal inspirere og engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå• Personalet skal være fysisk og psykisk til stede, hindre negative handlinger og ekskluderende adferd• Personalet organiserer og legger til rette for mindre og større leke grupper ut fra barnas behov• Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Handlingsplaner• Kartlegging• Barnesamtaler• Diskutere, reflektere og evaluere
Kompetanseutvikling

- Rekomp
- Felleskurs, planleggingsdager og tema på personalmøter

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. • Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP • Vann som tørstedrikk

<ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være gode rollemodeller og ha en positiv fremtøning i forhold til kosthold • Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute • Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag • Fokus på næringsrik mat, samt variasjon både ved kalde og varme måltider.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Bilder • Felles innkjøpsliste • Rapporter •
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Nettverk • GLL

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • Senja kommunes handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen • Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold vedrørende retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser. <ul style="list-style-type: none"> - Barnehusets kroppskort - «Jeg vet å snakke sammen» (Salaby) - Steg for steg
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Tiltaksplan mot mobbing og krenking • Kari Papes relasjonsskjema
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Nettverk • E-læringskurs i vold og overgrep mot barn

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet

<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • 60 min daglig organisert fysisk aktivitet daglig for alle barn. • Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste. • Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne. • Turer i nærmiljøet, fjæra, skogen, grillhytta og fotballbanen • Være i gymsalen og svømmehallen
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Bilder • Diskutere, reflektere og evaluere
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Nettverk • Aktivitetsplakater ute

Planleggingsdager

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- 15.08.23
- 06.10.23 - Felleskurs for alle
- 02.01.24
- 10.05.24
- 21.06.24

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette fastsettes i samråd med SU før 1. februar inneværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august.

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- EBBA Assessments. (2022).

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghets sirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtalskjema.